

No 16.

Kalendarzyk tygodniowy:

Wł. św. Agnieszki P.
Śr. św. Wincentego.
Czw. Zaślubiny NMP.
Piąt. św. Tymoteusza.
Sob. Nawr. św. Pawła.
Niedz. św. Polikarpa B.
Pon. św. Jana Złot.

Wschód słońca godz. 8 m. 00
Zachód słońca godz. 4 m. 23
Dług dnia godz. 8 m. 25
Przybyło godz. 0 m. 49

GENA PRENUMERATY:

W ŁÓDZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 1 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8

Telefonu № 595

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Wtorek, dnia 21 stycznia 1913 r.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENY OGŁOSZEN: Nadstawane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rab. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honoraryum Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rab. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu.

Teatr „SCALA”

Największa atrakcja w świecie.

Od dziś zmiana programu.

Cegielniana № 18.

MARION

10 pierwszorzędnych atrakcyjnych numerów.

„ Telefon 15-04. ”

Ceny miejsc zwyczajne.

Pass-partout nieważne.

Teatr Popularny

przy ul. Konstantynowskiej 16.

Dziś
we wtorek
Jutro
we środę

„Potęga ciemnoty” Tolstoja
„Tajemnicza postać” Jerome

Dr. med. P. LANGBARD

Zawadzka 10

b. asystent kliniki berlińskiej, specyjalista chorób weneryznych skórnych, włosów i niemocy płciowej.

Godziny przyjęć: od 8—1 i od 4—8 dla pań od 4—5-ej
Pzy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „606”—„914”
Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza). Masaż wibracyjny.
Badanie nerek, pęcherza i kanału. Endoskopia i cystoskopia. 2880

Szanownym naszym prenumeratorom zamiejscowym przypominamy o odnowieniu prenumeraty za kwartał następny i uregulowaniu zaległej opłaty.

Nowy prezydent Francji.

Wybór Poincarego oznacza nie tylko zwycięstwo umiarkowanych stronnictw republikańskich i jest klęską radykalnej lewicy, na której czele stał głośny i niewątpliwie utalentowany Clemenceau, ale niemniej zwycięstwo wybitnego polityka i zręcznego dyplomaty nad człowiekiem, który, ani doświadczeniem w polityce i dyplomacji, ani pod względem kultury umysłowej równać się nie może z dotychczasowym premierem francuskim, a dziś prezydentem republiki.

Pams jest milionerem. Miliony dały mu najpierw mandat poselski, następnie wyniosły go na fotel ministeryalny i ostatecznie teraz miały mu utorować drogę do najwyższej godności, jaką republika rozporządza. Pams był bardzo popularny, przede wszystkim w tych sferach senatorów i posłów, które potrzebowały niejednokrotnie jego pomocy finansowej. Kto ma wiele, wiele też pozwolić sobie może, a Pams, rozporządzając milionami, pozyskał sobie liczną rzeszę przyjaciół i zwolenników. Ostatecznie jednak miliony zawiodły, a zwyciężył zdrowy zmysł i moralność publiczna w politycznej Francji.

Niewątpliwie fakt ten świadczy dodatnio o republice francuskiej. Przeciwnicy Poincarego do ostatniej chwili czynili energiczne zabiegi, aby go albo pokonać, albo zmusić do zrezygnowania z kandydatury.

Wysyłano więc do niego liczne deputacje, które prosiły go, aby w interesie solidarności

stronnictw republikańskich cofnął swą kandydaturę i nie narażał powagi i spójności przez to, że wybór swój zawdzięczał będzie poparciu monarchistów, klerykałów i prawicy. Zwracano mu uwagę, że przez cofnięcie kandydatury wzmocni swoje stanowisko we wszystkich stronnictwach republikańskich, które tej wielkiej przysługi mu nie zapomną.

Apelowano wreszcie do jego przeszłości republikańskiej, która nie powinna mu pozwolić na przyjmowanie godności z rąk tak zdeklarowanych wrogów republiki, jakimi są monarchiści, klerykali i wogóle prawicowcy. Podnoszono ten moment, że jest jeszcze stosunkowo młodym, więc zaczekać może, a przy najbliższych wyborach prezydenta jednogłośnie przez wszystkie stronnictwa republikańskie wyniesiony będzie na stanowisko prezydenta.

Gdy próśby nie pomogły, zaczęto grozić. Zwracano tedy z naciskiem uwagę, że naród francuski przyjmie z największym oburzeniem wybór, względnie zwycięstwo jego, odniesione przy pomocy monarchistów. Rozrzucano liczne paszkwile, w których ubóstwianego do niedawna polityka odzieranego z czci i sławy. Nie pomogły jednak ani próśby, ani groźby. Poincare pozostał nieubłagany, oświadczając deputacjom skrajnej lewicy, iż jest tak pewny zwycięstwa, że wcale nie potrzebuje pomocy monarchistów, więc też nie sprzeniewierzy się swej przeszłości i zasadom republikańskim.

Wynik głosowania w samej rzeczy przyznał mu słusność, albowiem podczas drugiego głosowania na 845 wszystkich głosów oddanych, otrzymał 483, podczas gdy monarchistów, klerykałów i innych członków stronnictw prawicy jest razem niespełna 80.

Ogromna większość francuskiej opinii publicznej powitała też wybór Poincarego z wielkim zadowoleniem i sympatją. Po ogłoszeniu wyniku zapanował na ulicach Paryża i Wersalu wielki entuzjazm.

Poincare, nie licząc Ludwika Napoleona, jest dziewiątym z rzędu prezydentem. Oto lista naczelników państwa od chwili powstania trzeciej republiki.

Thiers, Mac Mahon, Grevy, Carnot, Casimir Perier, Faure, Loubet, Fallieres i obecnie Poincare. Mandat prezydenta Francji trwa lat 7, po upływie których może być odnowiony. Faktycznie jednak nikt się jeszcze dotychczas nie ubiegał powtórnie o krzesło prezydyalne, raczej wytworzyła się tradycja wręcz przeciwna.

Rajmund Poincare jest rodem z Lotaryngii, urodził się dnia 20 sierpnia 1860 roku w Barle-Duc. Był na uniwersytecie w Paryżu, gdzie został doktorem prawa i doktorem „es lettres”, poczem zaczął pracować jako adwokat. W działalności adwokackiej zyskał znaczną popularność, bronił zwykle z powodzeniem i zasłynął jako doskonały mówca. W r. 1886 był szefem gabinetu ministra rolnictwa, w r. 1887 stanął jako kandydat na postać w departamencie Meuse i został wybrany olbrzymią większością. W parlamencie nie należał do żadnego stronnictwa, zajmował się głównie sprawami finansowymi.

Później został wybrany do senatu i stamtąd przeszedł na prezesa gabinetu ministrów. Jego działalność na tem stanowisku, skupienie opinii francuskiej w sprawach, dotyczących polityki wewnętrznej i roli, którą odegrał w obecnym kryzysie międzynarodowym, zbyt są świeże w pamięci ogółu, by je tutaj przypominać.

Prace pisarskie, a zwłaszcza książka „Idees Contemporaines” zaprowadziły go do Akademii francuskiej, która po raz pierwszy będzie miała swego członka na tem stanowisku. Prócz powyższej wymienionej książki wydał „Questions et figures politiques, Causes litteraires et artistiques” oraz kilka innych.

Nowy prezydent posiada dużą kulturę literacką, jego przemówienia w akademii francuskiej spotykały się zawsze z wielkim uznaniem.

Poincare jest ożeniony z włoską, o której mówią, że posiada wielkie zalety towarzyskie i potrafi godnie reprezentować w pałacu Elizejskim.

Z Komitetu obywatelskiego.

Wczoraj o godz. 8-ej wieczorem w lokalu majstrów tkackich, odbyło się posiedzenie Komitetu obywatelskiego dla niesienia pomocy robotnikom pozbawionym pracy skutkiem przesilenia w przemyśle, na które przybyli zaproszeni zśród wybitniejszych obywateli żydów pp. Jakob Hertz, dr. Sterling, Sz. Rozenblatt, B. Wach, dr. Maybaum, Paweł Hertz, H. Monic, L. Maybaum i dr. Pinkus. Przewodniczył p. Adolf Daube w obecności 60 osób.

W imieniu obywateli żydów p. Jakob Hertz, prezes żydowskiego towarzystwa dobroczynności oświadczył, że zaproszeni do współpracy przez Komitet obywatelski chętnie wezmą udział i starać się będą zrobić wszystko, w miarę możliwości, aby ulżyć niedoli robotnikom pozbawionym pracy.

Do wspólnej akcji ratunkowej, zainicjowanej i podjętej przez Komitet obywatelski, prócz wymienionych wyżej obecnych na zebraniu obywateli żydów, postanowili przystąpić pp. dr. Z. Kaufman, Edward Heiman, Albert Jarociński, Dawid Tempel, Józef Sachs, Józef Lewin i J. Neuman.

Przewodniczący wyraził podziękowanie za dobre chęci i współudział obywateli wyznania mojżeszowego.

Zastanawiano się nad sprawą podziału gromadzonych ze składek i ofiar funduszuw pomieędzy robotnikami chrześcijanami i żydami.

Na wniosek pastora Gundlacha jednomyślnie zgodzono się wyorać 9 osób, po 3 ze strony każdej narodowości mianowicie Polaków, Niemców i żydów. Wybrani zostali pp.; L. Koźmiński, adw. przys. Wyganowski i A. Babicki, Ernest Leonhardt, Edward Herbst, dr. Alfred Biederman, Edward Heiman, Jakób Hertz i B. Wachs.

Zadaniem komisji tej będzie szczegółowe omówienie sprawy stosunku, w jakim ma być dokonywany podział zapomóg między pozbawionych pracy robotników chrześcijan i żydów.

Wyniki narad w tej sprawie komisja przedstawi Komitetowi obywatelskiemu na następnym posiedzeniu we środę, dnia 22 b. m.

Postanowiono, aby w każdym z 51 rewirów na jakie podzielono miasto, zaproszono do pomocy przewodniczącym po kilku obywateli żydów.

Główny skarbnik p. Wilhelm Hordliczka zakomunikował zgromadzonym, że dotychczas z ofiar od wybitniejszych fabrykantów zebrano 25,300 rubli, które zdeponowano w banku kupaieckim. Niezależnie od tego przewodniczący rewirów zebrali u różnych mieszkańców kilkaset rubli. Złożono je wczoraj w kasie głównej.

W myśl pierwotnej uchwały komitetu, wypłaty zapomóg rozpoczną się jutro t. j. w środę.

W dniu dzisiejszym wszyscy przewodniczący okręgów zgłosili się winni z listą zakwalifikowanych do wsparcia do kasy głównej po pieniądzu.

Norma zapomóg utrzymana zostaje w stosunku rb. 3, 4 i 5 dla jednej rodziny na tydzień.

Na wczorajszym zebraniu prezydium rozdało drukowane upoważnienia do zbierania składek przez przewodniczących obwodów i rewirów. Brzmia one, jak następuje; „Niżej podpisani członkowie prezydium Komitetu obywatelskiego upoważniają okaziciela niniejszego do zbierania składek na rzecz robotników pozbawionych pracy za wydaniem oddzielnego pokwitowania”.

Uchwalono, aby pisma miejscowe zamieścić odezwy do robotników pracujących w fabrykach nawołujące do składania do przygotowanych umyślnie puszek ofiar dla pozostających w ciężkiej niedoli swych współbraci. Ofiary, składane przy każdej wypłacie tygodniowej wynosić mają 1 kopiejkę od każdego rubla.

W tym celu Komitet prosić będzie pp. właścicieli fabryk, aby zezwolili na zbieranie takich ofiar przez upoważnionych i godnych zaufania funkcjonariuszów fabrycznych. Pieniądze co tydzień odsyłane będą do głównego kasyera Komitetu.

Pastor Gundlach zaznaczył, że podane przez jedno z pism miejscowych dane cyfrowe, charakteryzujące teraźniejsze położenie robotników pozbawionych pracy, są fałszywe i wymagają sprostowania.

Sytuacja, zdaniem pastora Gundlacha, nie jest tak przerażająca.

Podług zgromadzonych świeżo danych przez inspektorów fabrycznych, liczba robotników pozbawionych zarobków przedstawia się w sposób następujący; robotników bez pracy jest 2650; liczba pracujących po 5 dni w tygodniu obecnie wynosi 28,300; po 4 dni — 5940; po 3 dni — 1690; zajętych tylko parę godzin — 1730.

Według przybliżonego obliczenia, na wsparcia dla tych robotników potrzeba będzie około 25,000 rb. tygodniowo.

Od dnia dzisiejszego wszyscy przewodniczący rewirów i opiekunowie, zaopatrzeni w świadectwa, przystąpią energicznie do zbierania w swoich rewirach ofiar, przypuszczając więc należy, że żaden z mieszkańców nie będzie się uchylał od zaoferowania datków pieniężnych.

Przyjęto do wiadomości, że lokal I-go okrę-

gu mieścić się będzie przy ul. Piotrkowskiej 282 (fabr. Tow. Akc. L. Gejera), oraz że skompletowane zostały zupełnie rewiry w obwodzie II, III-im i VIII-ym.

Na tem zebranie zamknięto o godz. 11-jej w nocy.

(a)

NOTA.

Nota zbiorowa mocarstw wręczona w piątek ubiegły po południu rządowi tureckiemu jest pierwszym owocem pokojowego porozumienia mocarstw w sprawie likwidacji wojny bałkańskiej.

Tekst dosłowny, ogłoszony komunikatem urzędowym berlińskiej agencji, brzmi jak następuje:

„Podpisani ambasadorowie Austro-Węgier, Anglii, Francji, Rosyi, Niemiec i Włoch otrzymali od swoich rządów polecenie, aby Jego Ekscelencyi ministrowi spraw zagranicznych Jego Cesarskiej Mości sułtana uczynić następujące przedstawienie:

W życzeniu zapobieżenia ponownemu podjęciu kroków nieprzyjacielskich, wymienione mocarstwa sądzą, że powinny zwrócić uwagę cesarotomańskiego rządu na ciężką odpowiedzialność, jaką wzięły na siebie, gdyby wbrew radom mocarstw przeszkodził zawarciu pokoju, musiałyby tylko sobie samemu przypisać, gdyby dalszy ciąg wojny miał ten skutek, że los stolicy byłby zakwestyonowany i że kroki nieprzyjacielskie rozszerzyłyby się może na azjatyckie prowincje państwa; w tym wypadku rząd otomański nie mógłby rachować na powodzenie usiłowań mocarstw, aby go ustrzedz przed niebezpieczeństwami, na które narażać się mocarstwa już mu odradzały i nadal odradzają. Tak jak rzeczy się mają cesarski otomański rząd po zawarciu pokoju będzie potrzebował moralnej i materialnej pomocy europejskich mocarstw, ażeby szkody wojny powetować, swoje stanowisko w Konstantynopolu umocnić i szerokie terytorja azjatyckie doprowadzić do dobrego stanu, których rozwój stanowiąc będzie ich najsukcesywniejszą siłę. Ażeby to konieczne dzieło podjąć i przeprowadzić, mógłby rząd Jego Cesarskiej Mości sułtana liczyć na skuteczność życzliwego poparcia mocarstw tylko wtedy, gdyby poszedł za ich radami, które wskazane są przez ogólne interesy Europy i interesy Turcyi. W tych okolicznościach europejskie mocarstwa sądzą, że powinny wspólnie ces. otomańskiemu rządowi ponownej rady udzielić, aby zgodził się na odstąpienie miasta Adryanopola bałkańskim sprzymierzeńcom, a mocarstwom pozostawił troskę zajęcia się losem wysp Egejskiego morza. Wobec tych ustępstw podjęłyby się wymienione mocarstwa zabezpieczeniu ochrony muzułmańskich interesów w Adryanopolu i szacunku dla znajdujących się w tem mieście meczetów, religijnych budynków i gruntów. Podobnie działałyby w tym duchu, aby przy rozwiązywaniu kwestyi wysp archipelagu wszelka groźba dla bezpieczeństwa Turcyi była wykluczona”.

Naganka na Austryę.

Znany publicysta niemiecki Maksymilian Harden pomieścił w bardzo długim artykule, poświęconym historii Bułgarów na półwyspie Bałkańskim oraz ich stosunkowi do Konstantynopola, bardzo interesujące informacje, które tłumaczą przerwę w rokowaniach pokojowych londyńskich.

Zdaniem Hardena pokój na Bałkanach mógłby przyjść do skutku szybko, gdyby życzyła sobie tego Anglia. Ale Anglia naumyślnie powstrzymuje przedstawicieli Związku Bałkańskiego od zawarcia pokoju, gdyż chce utrzymać w Europie wschodniej i środkowej uczucie niepewności politycznej, a tem samem i zaniepokojenie w kwestjach gospodarczych. Jest to środek, obliczony na rujnowanie Austro-Węgier.

Anglia od szeregu lat prowadzi całą politykę w ten sposób, by zabezpieczyć sobie panowanie na morzu, a przede wszystkim panowanie w Indyach. Przez czas dłuższy uważała za swo-

jego głównego przeciwnika Rosyę. Po wojnie rosyjsko-japońskiej pogodziła się z Rosyą, ponieważ przekonała się, że przeciwnikiem daleko niebezpieczniejszym dla niej są Niemcy. I od tej pory dąży systematycznie do osłabienia Niemiec. Ponieważ znaczną pomocą dla Niemiec jest ich sojusz z Austro-Węgrami, przeto od dziesiątek lat Anglia usiłuje odciągnąć Austro-Węgry od Niemiec. Te zabiegi skończyły się na niczem. Austro-Węgry nie chcą odstąpić od sojuszu z Niemcami i nie chcą skazać Niemiec na odosobnienie. Wówczas dyplomacja angielska zastosowała zamiast cukru, bicz. Nie szczędzi też ani jednego środka, by Austro-Węgry narażić na straty i zrujnować. Pierwszym takim środkiem, obliczonym na rujnowanie Austro-Węgier, było przesilenie aneksyjne w roku 1903 i 1900. Już wówczas Austria wydała półmiliarda na zbrojenia i na straty, poniesione skutkiem zastój ekonomicznego.

Obecnie zastosowano ten sam środek, ale już w mierze spotęgowanej. Przesilenie na Bałkanach, zadanie klęski wojennej turkom, wypędzenie niemal zupełnie turków z Europy przeprowadzono w taki sposób, by równocześnie owe wypadki polityczne przyprawiły Austro-Węgry o straty gospodarcze i zmusiły je do daleko idących uzbrojeń, co wymagało i wymaga wielkich nakładów pieniężnych. Im dłużej na Bałkanach będzie trwał stan między wojną i pokojem, tem większą będzie niepewność ekonomiczna i polityczna w Austro-Węgrzech i tem większe będą straty ponoszone, zarówno przez skarb państwa, jak i przez ludność monarchii. Austro-Węgry płacą teraz za to, że nie chciały odstąpić od sojuszu z Niemcami i pozostały Niemcom wiernymi.

Informacje Hardena odpowiadają ściśle informacjom dziennika „Reichspost“ z przed kilku miesięcy. Już wówczas „Reichspost“ zapowiadała, że wojna na Bałkanach będzie poprowadzona w ten sposób, by osłabić Austro-Węgry, a przez to osłabienie Austro-Węgier odosobnić także i Niemcy. Zdaje się, że potrójne porozumienie ów cel osiągnęto w znacznej mierze.

O uniwersytecie ruski.

Cała niemal sobota była poświęcona naradom komisji parlamentarnej i poszczególnych grup Koła w sprawie tekstu reskryptu cesarskiego o uniwersytecie ruskim.

Jak opowiadają w kołach poselskich, komisja parlamentarna oświadczyła się za tem, aby w pierwszym zdaniu użyto zwrotu „Unter Feststellung und voller Wahrung des politischen Charakters der lehrerger Universitaet, (pod warunkiem ustalenia i zupełnego zaostrenia polskiego charakteru lwowskiej wszechnicy), nie jak pierwotnie projektowano „um den polnischen Charakter zu wahren“ (o polskim charakterze).

Dalej komisja postanowiła, aby odłączenie katedr ruskich nie zależało od faktycznego utworzenia uniwersytetu ruskiego. Reskrypt ma wyraźnie zaznaczyć, że najpóźniej dnia 1 października 1916 r. mają być odłączone katedry ruskie od istniejącego uniwersytetu ruskiego.

Uchwały komisji referent poseł Jaworski przedstawił plenum Koła.

Potwierdza się wiadomość, podana przez dzienniki wiedeńskie, że zapowiedź utworzenia uniwersytetu ruskiego nie nastąpi prawdopodobnie w formie orędzia cesarskiego, lecz w formie reskryptu.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Jarostawa. Jutro Wityslawa.

TEATR POLSKI. (Cegielniana nr. 65). Dziś „Złote runo” Przybyszewskiego. Początek o g. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Klub kawalerów”, komedia Bałuckiego (z p. Gromnicką w roli Jadwigi). Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY A. Mielewskiego (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Potęga ciemnoty” Tolstoja. Początek o g. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Tajemnicza postać” Jerome'a. Początek o godzinie 8 min. 15 wieczorem.

CZYT. I BIBLIOTEKA TOW. KULTURY POLSK. czynna codziennie od godz. 6 do 9 wiecz. w niedziele i święta od godz. 5 do 6 po poł.

CZYTELNIA PISM TOW. „WIEDZA” (Piotrkowska 103) otwarta od godz. 6 po poł. do 10 wiecz.

rem, a w niedziele i święta od godz. 10 r. do 10 w.

BIBLIOTEKA STEBELSKICH (Mikołajewska 59), otwarta codziennie od g. 6 — 8 wiecz.; w niedziele i święta od 1—5 po poł.

MUZEUUM NAUKI i SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 po poł. do 10 wiecz. w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA,

(a) **Odezwa.** Komitet obywatelski odwołuje się do robotników, pracujących bez przerwy w fabrykach, aby, uwzględniając ciężkie położenie ich współbraci, pozostających w nędzy wraz z rodzinami, z powodu bezrobocia, wywołanego przesileniem w przemyśle, — nie odmówili swej pomocy i choć skromnymi ofiarami przyczynili się do ulżenia ich niedoli.

Ufając, że odezwa niniejsza znajdzie odzew w szlachetnych sercach braci robotniczej, nadmienić należy, że zorganizowany Komitet obywatelski dla niesienia pomocy robotnikom bez pracy — od dnia dzisiejszego zaprowadził w fabrykach puszek, do których przy wypłatach tygodniowych składane być mają przez robotników ofiary koplejkowe, mianowicie w stosunku jednej koplejki od rubla.

Powstałe tą drogą fundusze, przelewane będą do kasy głównej komitetu, skąd czerpane będą w dni oznaczone sumy na tygodniowe wsparcia dla biednych robotników.

(a) **Z komisji szkolnych.** W nadchodzącą środę, o godz. 7 wieczorem, w oddziale magistratu odbędzie się posiedzenie komisji szkolnej miejskiej, na którym rozważana będzie sprawa zaprojektowanego przyłączenia szkół maryawickich do miejskich.

(a) **Ze szkoły handlowej.** Naczelnik dykcji naukowej zawiadomił władze szkoły handlowej kupiectwa łódzkiego, że kurator okręgu naukowego warszawskiego zatwierdził trzy stypendya dla uczniów tejże szkoły, a mianowicie dwa po rb. 207 kop. 35 z zapisu J. Roguskiego (otrzymają uczniowie klasy I-ej) i rb. 90 z zapisu biskupa Szaniawskiego (otrzyma uczeń klasy drugiej).

(a) **Ze szkół miejskich.** Zapisy do świeżo otwartej szkoły elementarnej miejskiej o dwóch oddziałach przy ul. Szkolnej Nr. 34 już się rozpoczęły. Przyjętych będzie ogółem 80 uczniów.

(a) **Komitet plantacyjny.** Zorganizowany komitet plantacyjny, pod przewodnictwem p. Aleksandra Roszkowskiego, przystąpił do opracowania planu działalności który objąć ma szereg robót, mających na celu upiększenie miasta.

(a) **W sprawie popisowych.** Magistrat łódzki, jak w latach poprzednich, podaje do wiadomości, że popisowi tegoroczni obowiązani są stawić się do lokalu magistratu do sprawdzenia ich położenia familijnego. Rozporządzenie to dotyczy zwłaszcza tych, którym przysługują jakiegokolwiek ulgi. O ile bowiem nie będzie sprawdzone położenie familijne popisowych i skutkiem tego nastęrczą się różne wątpliwości, wówczas tej kategorii popisowy, z własnej winy nie będzie mógł korzystać z praw ulgowych, jakie przyznać by mogła komisya poborowa.

(—) **O przewóz ładunków na Daleki Wschód.** Ładunki, wysyłane specjalnym pociągiem na Daleki Wschód, winny być przesyłane do Warszawy najpóźniej każdego czwartku wieczorem, aby mogły być włączone do pociągu syberyjskiego, odchodzące w każdy piątek z dworca nadwiślańskiego.

(x) **Z Tow. „Krzewienia oświaty“.** W sobotę 25 b. m. o godz. 8 wiecz., w lokalu przy ul. Mikołajewskiej nr. 11, dr. fil. Marya Przedborska wygłosi odczyt „O początku filozofii greckiej“.

W niedzielę 26 b. m., o godz. 4 po poł. dr. M. Kaufman będzie mówił o „Tajemniczych własnościach krwi“.

Wejście na odczyty 10 kop. członkowie płacą połowę.

(h) **Zebranie odlewników.** W ubiegłą niedzielę w lokalu Resursy rzemieślniczej odbyło się pod przewodnictwem p. Fel. Dąbrowskiego, ogólne roczne zebranie członków Towarzystwa

wzajemnej pomocy odlewników łódzkich.

Według odczytanego sprawozdania za rok ubiegły towarzystwo liczyło członków 224, przybyło 40, ubyło 32, obecnie pozostało 232.

Wpłynęło do kasy towarzystwa 2163 rb. 34 kop., wydatkowano 2479 rb. 30 kop., deficyt wyniósł zatem 315 rb. 95 kop.; pokryto go z kapitału zapasowego.

Stosownie do § 12 ustawy tow. zebranie upoważniło zarząd do wykreślenia z liczby członków towarzystwa tych, którzy zalegają w opłacie składki członkowskiej za 9 miesięcy, bez zwoływania w tym celu ogólnego zebrania.

Zebranie uchwaliło urządzić przy tow. własną orkiestrę, złożoną z członków, którzy zechcą przyjąć uczestnictwo w tejże i w tym celu upoważniono zarząd do wyboru odpowiedniej komisji dla rozpatrzenia tej sprawy i asygnowania odpowiednich funduszy.

W końcu przystąpiono do nowych wyborów na rok bieżący. Do zarządu wybrani zostali:

Pp. F. Cesarz, J. Kaczorowski, S. Wójcik, A. Jabłoński, A. Kostecki, J. Wilhelm, S. Markowski, S. Kwiatkowski, F. Dynowski, W. Borowski, B. Porada, S. Jeske, W. Ałaszewski, K. Hecker, S. Mrozowski, E. Rakowiecki, K. Arndt, A. Adolf, J. Syguła i A. Siech.

Posiedzenie organizacyjne nowego zarządu odbędzie się w piątek w lokalu stow. przy ul. Karola nr. 14.

(h) **Zebranie majstrów pończosznicych.**

W mieszkaniu podstarszego cechu, p. Pasza przy ul. Nawrot Nr. 25 odbyło się w ubiegłą niedzielę kwartalne zebranie majstrów pończosznicych.

Zebranie w obecności 17 osób zagał asesor cechu p. St. Bocheński.

Następnie starszy cechu, p. Walter, odczytał zebraniem następujący regulamin:

1) członkowie cechu, wpłacający wszystkie składki, otrzymują w razie śmierci od cechu chorągiew i asystentów na pogrzeb; 2) w razie wypadku choroby jednego z członków, tenże winien zawiadomić niezwłocznie zarząd i od tego czasu otrzymuje zapomogę; 3) członek nie płaćący czterech składek, traci wszelkie prawa do wynagrodzenia w razie choroby lub śmierci; 4) rodzina członka opłacającego wszystkie składki otrzymuje 25 rb. w razie jego śmierci, w razie zaś śmierci żony, członek otrzymuje 15 rb.; 5) członek, mieszkający poza obrębem miasta, otrzymuje połowę wsparć; 6) jeżeli ktoś pracuje trzy lata w fachu pończosznicych, ma prawo zapisać się w poczet majstrów; 7) nowy majster, wstępujący do cechu, dopiero po roku korzysta z praw członkowskich co do zapomogi; 8) jeżeli majster wyjedzie do innego miasta winien donieść o tem starszemu cechu i z tą chwilą zwolniony zostaje od składek.

Regulamin powyższy zebrani bez dyskusji przyjęli.

Na tem przewodniczący o godz. 6-ej wieczorem zamknął posiedzenie.

(h) **Z III Tow. wzajem. kredytu.** W ubiegłą sobotę w sali warszawskiej przy ul. Południowej Nr. 36, odbyło się w obecności przeszło 300 osób ogólne zebranie członków III Tow. wzajemnego kredytu.

Przewodniczący zebrania p. Galewski, w przemówieniu swem skreślił ciężkie położenie, jakie towarzystwo obecnie przeżywa z powodu wadliwej gospodarki zarządu. Sytuację w niemałej mierze utrudnia także gremialne występowanie członków z Towarzystwa. W roku ubiegłym wypisało się 60 osób, wycofując wkłady w sumie 17,000 rb.

Nad przemówieniem p. Galewskiego toczyła się burzliwa dyskusja. Większość mówców twierdziła, że powodem występowania członków z Tow. jest brak zaufania do zarządu.

W rezultacie zebrania, stwierdziwszy, że w operacjach Towarzystwa powstał deficyt, uznali za konieczne uratować instytucję, z losem której związane są interesy pieniężne wielu jednostek.

W tym celu postanowiono kierownictwo Towarzystwa powierzyć w inne ręce. Wybrano specjalną komisję, która zajmie się opracowaniem planu przyszłej działalności Towarzystwa i przedstawi go na ogólnym zebraniu rocznym.

(h) **Zebranie tkaczy.** W lokalu własnym

przy ulicy Przejazd nr. 1, odbyło się wczoraj przy udziale 118 osób kwartalne zebranie majstrów tkackich.

Zagał i przewodniczył zebraniu p. Krentng, sekretarował p. Klikar.

Postanowiono wydawać biednym tkaczom zapomogi z kasy Towarzystwa, ponadto zebrano 36 rb. 77 kop. dla robotników pozbawionych pracy.

(a) **Zebranie majstrów studniarskich.** W nadchodzącą niedzielę, dnia 26 b. m., o godzinie 4-ej po południu, w mieszkaniu starszego cechu, p. Karola Ludwika Zalcwelda przy ulicy Radwańskiej Nr. 28, odbędzie się zebranie kwartalne cechu majstrów bednarskich.

(x) **Zgromadzenie.** W dniu 26 b. m. odbędzie się zgromadzenie czeladników tokarskich w lokalu własnym przy ul. św. Andrzeja nr. 44 o godz. 3-ej po poł.

(x) **Ze związku felczerów.** W lokalu przy ul. Konstanyńskiej nr. 5 odbędzie się jutro 22 b. m. o godz. 9 wiecz. ogólne zebranie felczerów.

(x) **Z „Lutni“.** Zapowiedziany na ubiegłą niedzielę podwieczorek taneczny w „Lutni“ nie odbył się z przyczyn niezależnych od zarządu.

(h) **Łódzka drużyna śpiewacza w Piotrkowie.** W sobotę 18 b. m. Łódzkie Towarzystwo muzyczne im. Szopena dało koncert symfoniczny w Piotrkowie w sali teatru „Victoria“. W koncercie przyjęła udział orkiestra symfoniczna Tow. w pełnym składzie oraz soliści pp. dyr. Tow. A. Brandt (skrzypce) i dyr. „Lutni“ T. Mazurkiewicz (fortepian). Sala, mieszcząca około 500 osób, była wypełniona po brzegi doborową publicznością z Piotrkowa i okolicy.

Na program koncertu złożyły się dzieła: Chopina, Beethovena, Wagnera, Liszta i Vieuxtempa. Wykonawców podejmowano owacyjnie. Wobec tego, że urządziem koncertu zajęto się grono inteligencji piotrkowskiej, Tow. muzyczne im. Szopena część z osiągniętego czystego zysku, mianowicie około 100 rb., ofiarowało na ochronę m. Piotrkowa.

P. T. Mazurkiewicz grał na fortepianie koncertowym Seilera, ze składu J. Grzegorzewskiego w Łodzi, przywiezionym do Piotrkowa kołmi.

(x) **Ze Stow. zwoln. godziwych rozrywek.** W sobotę dnia 25 b. m., w siedzibie Stowarzyszenia zwolenników rozwoju fizycznego, przy ul. Nawrot Nr. 23, Stow. zwolenników godziwych rozrywek urządził wieczornicę z urozmaiconym programem; między innymi odegrana będzie jednoaktówka Starkmana p. t. „Nieboszczyk z wypadku“. Zabawa zapowiada się bardzo dobrze. Początek o godz. 8¹/₂ wieczorem.

(a) **Ślizgawka.** Pragnąc uprzystępnić rozrywkę ślizgania się na łyżwach wychowańcom szkoły handlowej, dyrektora urządziła na dziedzińcu szkolnym śliczną ślizgawkę, gdzie młodzież szkolna bezpłatnie w wolnych chwilach od zajęć używa sportu łyżwowego.

(a) **„Pod strzechą“.** Ruchliwe Stowarzyszenie pracujących w przemyśle i handlu zorganizowało w ubiegłą sobotę w lokalu własnym przy ulicy Wólczańskiej nr. 23 — zabawę kostymową p. t. „Pod strzechą“.

Stosownie do nazwy, salę balową utrzymano w odpowiednim stylu i charakterze. Scenkę na której ulokowano orkiestrę, przekształcono na istotną izbę w zagrodzie włościńskiej, pokrytą słomianym dachem i przystrojoną w zieleń i kwiaty.

Całą salę taneczną również odpowiednio udekorowano. Od stropu zwisały się girlandy, uwite ze snopków słomy, przeplatanych makami. Wszystko, co otaczało dokoła teren zabawy, składało się na harmonijną i efektowną całość. Zastęga to zarówno organizatorów zabawy, jak p. Salwy, który dekorował salę balową.

Przy wejściu na salę, pełne wdzięku gospodynie wręczały przybywającym na zabawę butonierki z kłosów i habrów.

Zabawę rozpoczęto dziarskim mazurem w cztery pary pod wodzą p. Borysławskiego, odtańczonym z werwą i animuszem. Był to popis bardzo zajmujący. Nastąpiły potem ogólne tańce, prowadzone przez pp. Nowickiego i Borysławskiego.

Zabawa trwała do późnej nocy, nastrój panował bardzo serdeczny.

Zaznaczyć należy, że przeważały kostiumy włociańskie, właścicielki których wyglądały uroczo. Było też kilka oryginalnych kostiumów, jak rusałka, kominiarczyk i t. d.

Cały dochód z balu przeznaczono na fundusz projektowanej szkoły przy stowarzyszeniu.

(a) Z fabryk. Robotnicy fabryki Schweigerta przy ul. Prywatnej nr. 4, z powodu zepsucia się kotła uwolnieni zostali z pracy.

(x) Pogrzeb ś. p. Piotra Harnisza. Pogrzeb ś. p. Piotra Harnisza, który we wczorajszym nekrologu zapowiedziany był na środę, z powodu przeszkód natury formalnej odbędzie się w czwartek o godz. 10-ej rano.

(h) Zatwierdzenie wyroku. Izba sądowa warszawska rozważała onegdaj apelację Wincetego Tuszyńskiego, byłego właściciela restauracji, od wyroku skazującego go za zbrodnię przeciw moralności na pozbawienie praw i przywilejów i na 6 lat rot aresztanckich.

Izba po przeprowadzeniu rozprawy zatwierdziła wyrok pierwszej instancji.

(a) Proces Lahmerta. Wczoraj wydział karnej sądu okręgowego piotrkowskiego przystąpił do rozpatrywania głośnej sprawy Oskara Lahmerta z Łodzi, oskarżonego o deflorację nieletnich dziewcząt.

Oskarża towarzysz prokuratora Wojnow, obronę za oskarżonym wnosi adwokat przys. Bobriszczew-Puszkina z Petersburga.

Z liczby 22 wezwanych świadków nie stawili się 3-ch. Badanie świadków trwało do 11-ej w nocy.

Dziś przemawiają prokurator i obrońca. Wyrok spodziewany jest późną nocą.

(a) Wypadek. Wczoraj o godz. 3-ej po poł. przez ul. Piotrkowską jechali wolantem dwaj współnicy teatru „Scala, adwokat przysięgły p. Stefan Kobylński i przemysłowiec Emil Gundelach. Obaj dążyli do Rokicia, w celu załatwienia jakiegoś interesu. Nagle, na rogu ulicy Czerwonej nastąpił wystrzał rewolwerowy, spowodowany nieostrożnością p. Gundelacha, który miał w kieszeni palta nabity brauning. Kula trafiła w nogę nad kolaniem obok siedzącego adwokata Kobylńskiego i wyszła z tyłu, pod tak zwaną ikra, nie uszkodziwszy kości.

Pierwszej pomocy rannemu udzielił lekarz Pogotowia, poczem chorego przewieziono do mieszkania własnego na kurację.

(x) Teatr „Casino“ dla zmiany daje dzisiaj dwa programy. Na pierwszy do godziny 8 i pół wieczorem złożył się: dramat w 2 aktach p. t. „Studentka Mania“ w wykonaniu artystów teatrów Cesarskich w Moskwie, — wyborna komedia „Nieudane konkury“ obrazki z natury „Rzeki Normandii“ i bardzo ciekawy dziennik Pathe.

Program drugi od godz. pół do 9-ej wiecz. obejmuje dramat w 4-ch aktach, osnuty na stosunkach warszawskich, w wykonaniu artystów teatru „Małego“ w Warszawie pp. Dulembianki, Grabowskiego, W. Kamińskiego i innych. Zdjęcia wykonała firma Pathe, zaliczając „Wykolejonych“ do obrazów seryi polskiej.

(h) Pożar. Wczoraj, o godz. 3 w nocy, wynikił pożar w składzie akc. Tow. J. Szepaa (Krótka nr. 2). Przybyła straż ogniowa zajęła się energicznie akcją ratunkową. Na miejsce pożaru przybył policmajster, sędzia śledczy i pomocnik prokuratora. Aresztowano dwie osoby, podejrzane o podpalenie.

(h) Drobną ogień. Dziś, o godz. 5 rano, nad pralnią szpitala św. Aleksandra zapaliła się złożona tam słoma. Ogień ugasiły II i IV oddziały straży ogniowej ochotniczej.

(—) Z Piotrowa donoszą, że prezydent miasta, inż. Russocki podał się do dymisji.

(a) Znaczna kradzież. Nocy wczorajszej nieświadomi złoczyńcy dostali się za pomocą włamania do mieszkania J. Kautza, przy ul. Szczerbiwej № 23 w Zgierzu i skradli garderoby i gotówki na ogólną sumę około 700 rb.

(a) Straszna śmierć na budowlu. W domu Wincetego Kolskiego przy ulicy Cołobiej № 6 w Zgierzu, od kilku dni prowadzone były roboty około budowy pieca piekarskiego. Roboty prowadził murarz-specjalista Ignacy Jedrysiewicz, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Mikołajewskiej № 56.

Wczoraj około godz. 6-ej wieczorem, gdy budowę ukończono, Jedrysiewicz wszedł do wnętrza pieca i usunął stamtąd łukowate podpory

sklepienia, a następnie zaczął odbijać młotkiem wystający z muru kawałek cegły. Nagle podczas tej czynności całe sklepienie, grubości jednego łokcia — runęło, przywalając sobą nieszczęśliwego majstra.

Obecny przy katastrofie pomocnik, wszczął alarm i niebawem grono ludzi rzuciło się czempredziej do odwalania gruzów. Zanim jednak zwały sklepienia usunięto, Jedrysiewicz już nie żył.

Jedrysiewicz liczył lat około 50.

S Z T U K A.

Teatr popularny. (Konstantynowska nr. 16). Z kancelarii teatralnej komunikują nam:

— Dziś i w czwartek danym będzie głośny dramat L. Tołstoj „Potęga ciemnoty“. Jutro wznowioną zostanie głęboka sztuka Jerome'a „Tajemnicza postać“. W piątek pójdzie wesoła komedia Dobrzańskiego „Żołnierz królowej Madagaskaru“.

Najbliższą nowością będzie głośna sztuka z powieści W. Gąsiorowskiego „Pani Walewska“, w której rolę Napoleona I odtworzy p. Popławski, artysta sceny krakowskiej.

Teatr polski (przy ulicy Cegielnianej nr. 63). Kancelarya teatralna komunikuje nam:

Dziś „Złote runo“ St. Przybyszewskiego z p. Gromnicą w roli Ireny; jutro „Klub kawalerów“ Bałuckiego, w którym panie St. Gromnicka w roli Jadwigi Ochotnickiej i Maliszewska w roli Dziurdzielińskiej znalazły nader wdzięczne pole do popisu.

W czwartek, jako premiera, ukaże się jedna z najgłośniejszych sztuk Bernarda Shawa „Mezallians“, reżyserowana przez p. Bednarczyka.

Z WARSZAWY.

* Zgon kapłana jubilata.

W dniu 19 b. m. zmarł w Warszawie ś. p. ks. Tadeusz Leszczyński, proboszcz parafii Wojcieszków w dek. łukowskim, dyecezyi lubelskiej, w wieku 63 lat.

Zwłoki po nabożeństwach żałobnych dziś, o godz. 10 i pół rano, w kościele św. Antoniego (po-bernardyńskim), przewiezione zostały na dworzec brzeski, celem pochowania na cmentarzu w Wojcieszkwie.

TELEGRAMY.

PETERSBURG, 20 stycznia (P). Otwarto pierwsze w Rosji kursa dla oficerów i żołnierzy, zorganizowane przy petersburskiej rocie naukowo-samojazdowej. Wykłady prowadzą profesorem akademii Mikołajewskiej i instytutu technologicznego.

PETERSBURG, 20 stycznia (P). Najwyższy Ukaz Imienny poleca dokonać w dniu 30 b. m. wybory jednego posła do Dumy państwowej, wobec usunięcia Kadygrobowa (z Grodna; p. r.).

PETERSBURG, 20 stycznia (wł.) Dziś delegacja mongolska odwiedziła ministra handlu i przemysłu Timaszewa.

Pisma donoszą, że traktat handlowy rosyjsko-mongolski jest nawiązany.

PETERSBURG, 20 stycznia (wł.) Minister spraw wewnętrznych Makłakow, wycofał wszystkie projekty ministerium spraw wewnętrznych, przesłane do Dumy państwowej i Rady państwa celem szczegółowego obznajomienia się z ich treścią.

PETERSBURG, 20 stycznia (wł.) Wysunęła się nowa kandydatura na wiceministra spraw wewnętrznych. Ma nim być mianowany dyrektor departamentu do spraw ogólnych Arbusow, a na jego miejsce ma przejść naczelnik m. Odesy, Sosnowskij.

PETERSBURG, 21 stycznia (P.) Zmarł sławista, historyk prof. Tilewicz.

LONDYN, 21 stycznia (P.) Nieodbyte w dniu wczorajszym posiedzenie posłów odroczone do dnia 22 b. m.

KRAKÓW, 21 stycznia (P.) Robotnicy gazowni miejskiej porzucili pracę, powołując się na niedotrzymanie przez municipium obietnic, dotyczących funduszu emerytalnego. Latarnie uliczne zapalały wieczorem funkcjonariusze ma-

gistratu. Dostarczenie gazu do mieszkań prywatnych na dzień wczorajszy ograniczono.

MOSKWA, 20 stycznia. (P.) W sądzie wojenno-okręgowym rozpoczął się proces o nadużycia w Asztkowskich zakładach intendenty moskiewskiej mielenia mąki.

Na ławie oskarżonych zasiądzie 6 osób, świadków wezwano 200.

WIEDEN, 20 stycznia. (P.) U ministra oświaty, w obecności ministra Długosza i namiestnika Galicji zgromadzili się przedstawiciele prezydium Koła polskiego i klubu ukraińskiego. Po mimo gruntownego rozważenia kwestyi w całości i braku poważnych różnic ze strony materialnej tej kwestyi, na naradzie nie powzięto ostatecznej decyzji.

LONDYN, 20 stycznia. (P.) W izbie gmin nacjonalista Ris zainterpelował, czy ogłoszona została niezależność Urgi i Tybetu, czy zawiądomił tybetański pełnomocnik w Urdze, że upoważniony jest do zawarcia umowy z Mongolią i pertraktowania z Rosją o ustanowieniu protektoratu anglo-rosyjskiego nad Tybetem. Przedstawiciel rządu odpowiedział, że sprawa protektoratu anglo-rosyjskiego nad Tybetem nigdy nie była rozważana lecz brana była tylko pod uwagę przez rząd angielski.

POZNAŃ, 20 stycznia (wł.). Pod egidą hakatystów odbyło się tutaj zgromadzenie kobiet i mężczyzn w celu zajęcia stanowiska wobec coraz więcej rozwijającej się organizacji polskich kobiet pracujących, co przynosi olbrzymie szkody niemieczyźnie.

Uchwalono założyć instytucję celem fachowego kształcenia niemek. W całym Poznaniu mają zakładać komitety, służące ku temu celowi.

BERLIN, 20 stycznia (wł.). Władze prowincyj nad granicą rosyjską otrzymały rozporządzenie, na mocy którego zmuszać będą do natychmiastowego ładowania balony i aeroplany rosyjskie, które po przeleceńiu granicy nie opuszczają się zaraz na ziemię. Rozporządzenie to wydane jest jako odwzajemnienie się za rozkaz, wydany ze strony rosyjskiej.

LONDYN, 20 stycznia (wł.). Dotychczas niema pozytywnej wiadomości o stanowisku Turcyi. Krążą tutaj niesprawdzone pogłoski, że Turcyja godzi się na odstąpienie części Adryanopola, a chce zatrzymać tę część, gdzie znajdują się groby sułtanów.

KONSTANTYNOPOL, 20-go stycznia (wł.). W ostatnich dniach krążą tutaj coraz uporczywiej pogłoski o ustąpieniu dowódcy armii tureckiej Nazima paszy. Na jego miejsce ma być mianowany naczelnym dowódcą Turgut pasza.

W razie rozpoczęcia działań wojennych pierwszą walkę stoczonoby około Galipoli, gdzie Turcyja zgromadziła 80 tysięcy żołnierzy i wielkie zapasy żywności. Turcyja chce w tem miejscu rozpocząć akcję zaczepną, aby zaatakować tyły bułgarskie i zmusić je do odwrotu.

LONDYN, 20 stycznia (wł.). W Talis-bury (we wschodniej Afryce) nastąpił wybuch dynamitu w kopalni węgla: 19 osób zostało zabitych, w tej liczbie znajduje się dwóch europejczyków.

SOFIA, 20 stycznia. (wł.) Na całej linii odczuwa się dalej niezadowolenie z powodu niepewnej sytuacji: wśród armii bułgarskiej wzrasta wrzenie, żołnierze domagają się albo powrotu do domów albo wznowienia wojny.

SALONIKI, 20 stycznia. (wł.) Grecki następcą tronu udaje się ze swoim sztabem na plac boju w Epirze, aby objąć dowództwo nad armią grecką.

PARYZ, 20 stycznia. (wł.) Dotychczas nie udało się Briandowi utworzyć gabinetu Bourgeois nie chce przyjąć teki ministra spraw zagranicznych, Delcasse również wzbrania się należyć do gabinetu nadal. Briand namawia Delcassego, aby przyjął tekę ministra wojny. Możliwe jest, że dzisiaj zapadnie decyzja.

BUDAPESZT, 20 stycznia. (wł.) W Nébesinie w Hercegowinie dostał napadu obłąkania kapral 18 pułku piechoty. Obłąkany zastrzelił 3 żołnierzy na śmierć, 3 ranił śmiertelnie. Oddział żołnierzy nie był w stanie szaleńca opanować, który zastrzelił jeszcze 1 żołnierza. Ponieważ inaczej nie można go było unieszkodliwić, podpalono budynek, w którym znajdował się obłąkany i spalono go.

TEHERAN, 20-go stycznia. (wł.) Gabinet allach est Saltamcha opracował program, którego zasady są następujące: powiększyć żandarmerię w celu bezpieczeństwa, budowa sieci kolei żelaznych, utworzenie szkół i instytucji sanitarnych, reorganizacja systemu finansowego i zaciągnięcie pożyczki w Anglii lub Rosyi.

BERLIN, 20 stycznia. (wł.) Pruska partya postępową odbyła tutaj zebranie. Na wniosek Fischbeta uchwalono odrzucić współdziałanie ze socjalistami przy przyszłych wyborach do sejmiku pruskiego i postanowiono wspólnie działać z narodowo-liberałami.

BERLIN, 20 stycznia. (wł.) Memoriał rządu o używaniu funduszy kolonizacyjnych na Mazurach wykazuje, że w ubiegłym roku zakupiono 10 majątków obszaru 2,823 hektary za 3,319,244 marki.

ATENY, 20 stycznia. (P.) Ateńska agencja telegraficzna oświadcza, że pomimo zobowiązania w traktacie pokojowym włosko-tureckim, Włochy do tej pory nie opuściły wysp morza Egejskiego zaraz po wycofaniu wojsk tureckich z Trypolitanii.

Zgodnie z oświadczeniem Włoch udzielonym państwu związkowemu, a w szczególności Grecyi, wojska tureckie z Trypolitanii powinny być przewożone do Syrii, jednakże włosi pozwolili kilkudziesięciu oficerom tureckim powrócić do Konstantynopola przez Marsylię i Konstantanę.

ATENY, 20-go stycznia. (P.) Ze wszystkich stron napływają liczne powinszowania z powodu odniesionego zwycięstwa na morzu. Wszyscy związkowcy ujawnili niezwykle wielką radość. Poseł grecki w Cetynii depešował: „Naród czarnogórski owacyjnie powitał świetne zwycięstwo. Królewicze i generałowie, dowódcy armii, oblegającej Skutari i wielu oficerów wyrazili mi telegraficznie szczerze życzenia“.

KONSTANTYNOPOL, 20 stycznia. (P.) Na naradzie wybitnych działaczy ormiańskich uchwalono wobec możliwości zawarcia pokoju zwrócić uwagę europejskiej opinii powszechnej na trudne warunki, w jakich znajduje się Armenia oraz poruszenia w związku z ogłoszeniem niepodległości Albanii, sprawy autonomii dzielnic ormiańskich.

PORT SAID, 20 stycznia. (P.) Krążownik turecki „Hamidje“ wypłynął na morze Czerwone. Ministrowie rozważają, zgłoszony przez agenta dyplomatycznego greckiego, protest przeciwko 30-godzinnemu przebywaniu w Port Said dla zaopatrzenia się w żywność i węgiel.

Krażą pogłoski, że „Hamidje“ zostanie zatrzymany na morzu Czerwonym i rozbrojony.

WIEN, 20 stycznia. (wł.) Klub rusiński niezadowolony jest z niedzielnej rezolucyi Koła polskiego.

„Zeit“ donosi ze Lwowa: Możliwe są rozruchy na uniwersytecie tutejszym z powodu rozbiegania się układów polsko-rusińskich.

LONDYN, 20 stycznia (P.) „Times“, omawiając notę mocarstw, twierdzi, że sprawa Adryanopola rozstrzygnięta będzie automatycznie, gdyż upadek twierdzy nie ulega żadnej wątpliwości.

Wyspy powinny dostać się w udziale Grecyi, która podniosła wiele ofiar w celu ich zdobycia. Włochy oddadzą zajęte przez nich wyspy i wówczas Turcja zgodzi się, aby reszta wysp pozostała w rękach greckich, gdyż niema takiego mocarstwa, któreby zdecydowało się wysłać wojsko na wypędzenie greckich transportowców. Rzeczą naturalną jest, że położone w pobliżu Dardanelów wyspy powinny być zneutralizowane.

LONDYN, 20 stycznia (wł.) Bułgarscy delegaci pokoju otrzymali polecenie od swego rządu, aby w razie odmowy ze strony Turcyi, zawiadomili o tem telegraficznie przedewszystkiem głównego komendanta sił zbrojnych, gen. Sawowa, aby w tej chwili rozpoczął kroki wojenne.

ODESA, 20 stycznia (wł.) Stwierdzono czwarty wypadek zapadnięcia na cholere.

Z ostatniej chwili.

Petersburg, 21 stycznia. (wł.) W czerwcu r. b. angielska para królewska przybędzie do Petersburga.

Wiedeń, 21 stycznia (wł.) U Husarka odbyło się przy udziale ministra Długosza i na-

miestnika Bobrzyńskiego posiedzenie. Byli obecni także delegaci Koła Polskiego i Klubu ukraińskiego, Konferowano w sprawie uniwersytetu ruskiego. Pomimo, iż nie zachodzą żadne różnice poglądów, konferencja została zerwana.

Wiedeń, 21 stycznia (wł.) W kołach polskich zerwanie rokowań polsko-rusińskich przeszło bez wrażenia. W klubie ukraińskim panuje rozłam. Żywioły skrajne, grupujące się koło posła Kolessy, biorą górę.

„Zeit“ pokaje wiadomość, jakoby z powodu zerwania rokowań polsko-rusińskich miały nastąpić rozruchy na uniwersytecie lwowskim.

Białogród, 21 stycznia. (wł.) „Trybuna“ donosi, że istnieje projekt, aby Serbia uzyskała drogę do Salonik między terenami bułgarskimi i greckimi. Pisma donoszą, iż powstała myśl, aby Saloniki należały do związku państw bałkańskich tak, aby państwo, które ze związku występuje, traciło prawa do Salonik.

Polska Ostrawa, 21 stycznia. (wł.) Od dnia wczorajszego rozpoczął się tu strajk polskiej dziatwy szkolnej, wywołany przez stanowisko czeskiego wydziału gminnego, który nie chce podjąć się utworzenia szkół polskich, choć otrzymał odnośną dyspozycję od władz wyższych.

Berlin, 21 stycznia. (wł.) Z powodu 25-lecia panowania cesarza Wilhelma wydane zostaną znaczki pocztowe w różnych kolorach z portretem cesarza.

Kraków, 21 stycznia. (wł.) Konferencja polsko-ruska została wczoraj zerwana. Wczoraj odbyła się Rada ministrów, na której omawiano sytuację polityczną, na którą również zerwanie rokowań polsko-ruskich nie może pozostać bez wpływu.

Jest bardzo wątpliwem, czy w podobnych warunkach uda się przeprowadzić reformę finansową, sądzą jednak, że rokowania da się jeszcze nawiązać.

Postępowanie rusinów wywołało także w innych stronnictwach niekorzystne wrażenie. Stanowisko klubu ukraińskiego uważają za niepolityczne i nieuzasadnione, bo przecie nie mogą zaprzeczyć, że polacy dali wiele dowodów ustępliwości, gdyż nie tylko ułatwili, lecz również przyspieszyli wprowadzenie w życie uniwersytetu rusińskiego.

Ze pragnęli pewnych zastrzeżeń co do orędzia cesarskiego, to przecie nie uchybia ich trudom i zabiegom koło stworzenia uniwersytetu, ani też nie sprzeciwia się żądaniom rusinów.

Paryż, 21 stycznia (wł.). Briand zawiadomił prezydenta Faliersa, że dziś, dnia 21, przedłoży mu listę nowego gabinetu.

Paryż, 21 stycznia (wł.). Według wiarogodnych doniesień, nowy gabinet Brianda ma skład następujący: Briand—prezes ministrów i teka ministerium spraw wewnętrznych, Barbouth—minister sprawiedliwości, Jonnart—spraw zagranicznych, Etienne—min. wojny, Baudin—marynarki i Claud—min. skarbu.

Briand konferował również z Pigeonem, który pragnie dostać tekę ministerium spraw zagranicznych, którą już raz piastował.

Konstantynopol, 21 stycznia (wł.). Dzienniki zbliżone do rządu piszą o konieczności zawarcia pokoju i donoszą jednocześnie, że pokój będzie zawarty za 10 dni.

Londyn, 21 stycznia (wł.). Konferencja ambasadorów jutro.

Londyn, 21 stycznia (wł.). Poseł Rees w izbie gmin postawił pod adresem rządu następujące pytania: 1) Czy wiadomo mu, że w Urdzie ogłoszona została niepodległość Tybetu? 2) że niepodległy Tybet zawarł traktat z Mongoliją i

3) że Tybet stara się dostać pod protektorat rosyjsko-angielski?

Alland odpowiedział imieniem rządu, iż pierwsze dwa fakty są mu znane i prawdziwe. Co do dążenia Tybetu do uzyskania protektoratu angielskiego, to nad tą sprawą rząd nie zastanawiał się jeszcze.

Berlin, 21 stycznia (wł.) Antypolska ustawa o wzmocnieniu niemieckiej posiadłości ziemskiej na kresach wschodnich, uchwalona przez sejm pruski w zeszłym roku, wchodzi w życie od d. 1 lutego r. b.

Białogród, 21 stycznia (wł.) Dzienniki donoszą, jakoby Czarnogórze zwróciło się do Anglii z memoriałem, w którym wykazuje, że w razie nieprzyłączenia do Czarnogórze Prizrendu, Skutari i Ipeku, znajdzie się ona w położeniu krytycznym i byt jej będzie poważnie zagrożony. Dzienniki białogrodzkie atakują ostro Czarnogórze z tego powodu i domagają się, aby w razie potwierdzenia tej wiadomości, Czarnogórze zostało wyłączone ze związku.

Nowy Jork, 21 stycznia (wł.) Senat w Waszyngtonie odrzucił projekt nowej ustawy emigracyjnej, z tego powodu, że ustawa ta ograniczyłaby wychodźstwo żydów i rumuńczyków.

Londyn, 21 stycznia (wł.) Nad miastem Cardis widziano aeroplan niemiecki.

Wiedeń, 21 stycznia. (wł.) W stanie zdrowia Nestora Habsburgów nastąpiło pogorszenie. Lada chwila oczekują katastrofy.

Berlin, 21 stycznia. (wł.) Generał Linker, kierownik ruchu wojskowego, podał się do dymisji, którą cesarz przyjął.

Monachium, 21 stycznia. (wł.) Książę regent bawarski złoży wizytę na dworze berlińskim dopiero po powrocie pary cesarskiej z Korfu.

Berlin, 21 stycznia. (wł.) Sejmowi pruskiemu przedłożono memoriał o zużytkowaniu funduszu przeznaczanego w roku 1911 na kolonizację wewnętrzną w Prusach zachodnich, na Pomorzu i w obwodzie regencyjnym Frankfurtu nad Odrą.

Wschodnie towarzystwo ziemskie zakupiło 10 majątków obszaru 2823 hekt. za cenę 3319244 marek. Towarzystwo ziemskie na Pomorzu—13 majątków obszaru 5474 hekt. za cenę 5,538,691 marek. Tow. ziemskie dla powiatu Frankfurtu nad Odrą zakupiło 5613 hekt. za cenę 8,657,300 marek.

Paryż, 21-go stycznia. (wł.) Na posiedzeniu centralnego komitetu międzynarodowego związku dziennikarzy postanowiono zwołać w r. 1914 wielki kongres dziennikarzy w Lipsku.

Konstantynopol, 21 stycznia (wł.). Pismo „Alamdar“ donosi, że pod przewodnictwem wielkiego wezyra odbyło się zebranie wydziału, przygotowującego Radę Narodową.

W pałacach sułtana odbędzie się rada wojenna.

Odpowiedź na notę mocarstw ma nastąpić w czwartek.

Nowy Jork, 21 stycznia. (wł.) Strajk krawiecki trwa w dalszym ciągu. Policja dokonała wielu aresztowań.

Nowy Jork, 21 stycznia. (wł.) W izbie deputowanych w stanie Illinois przyszło do krwawych zapasów pomiędzy posłem Pratt'em i Wood'em, z których każdy chciał przewodniczyć na zebraniu. Przeciwnicy bili się pięściami aż do krwi. Izba z trudem rozbroiła walczących.

Strasburg, 21 stycznia (wł.) Były poseł do parlamentu, August Lalance zamieszka w tutejszym dzienniku „Journal d'Alsas Lorain“ list otwarty, w którym domaga się aby ludność w Alzacyi pozostawiono wolność wyboru, czy Alzacya ma należeć nadal do Niemiec, czy też z powrotem ma przejść pod panowanie Francyi.

Teatr Polski
Cegielniana 63.

We wtorek dnia 21 stycznia 1913 r. po cenach popularnych
ZŁOTE RUNO dramat w 5-aktach St. Przybyszewskiego
i r. b. po cenach popularnych
KLUB KAWALERÓW komedia w 3 akt. Batuckiego

W obydwóch przedstawieniach wystąpi gościnnie p-ni Stefania Gromnicka. Bilety wczesniej nabycie można codziennie w cukierni p. Komora ul. Dzielna № 12 od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu i od 4-ej do 6-ej wiecz. zaś w dniu przedstawienia od godz. 5-ej w kasie teatru. 228

Księgarnia „Przeglądu Katolickiego“
posiada na składzie wydawnictwa oo. Jezuitów z Krakowa
APOSTOLSTWA I MODLITWY
w wielkim wyborze i po nader przystępnych cenach.
Łódź, ul. św. Andrzeja № 3. 193

Zarząd Łódzkiej Rzeźni Miejskiej

poleca:

Skóry wołowe, krowie, cielęce, końskie suche i solone. Łój i szmalec topiony, do celów technicznych. Krew suszoną na nawozy sztuczne. Mączkę mięso-kostną na karm dla ryb, drobiu i trzody. Włosień tapicerski dezynfekowany w kilku wyborowych jakościach i kolorach. Łódź sztuczny po 15 kop. pud na miejscu bez dostawy. 445 Inżynierska № 1, tel. 46.

CENTRALNA KLINIKA chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. KONSULTACJA BEZPŁATNIE. WYRWANIE ZĘBA 15 KOP. SZTUCZNY ZĄB 65 KOP. PRZERÓBKA I REPARACJE ZĘBÓW 50 KOP. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorjum do wyrobu sztucznych zębów. Przyjmują tylko skończeni lekarze-dentyści.

Dr. A. Groszlik

Zachodnia 68, (przy Zielonej). Choroby skóry i włosów, wenezyjne i dróg moczowych. Instytut Röntgenologiczny i światłolecznicy. Badanie krwi na sypilis. Od 8^{1/2}—11^{1/2}, r. i od 5—2. Niedziele i święta 9-12 r. 3051

DROBNE OGŁOSZENIA.

AIAIA! Profesorów na godziny nauczycielki z obcimi językami i muzyką, angielski, francuski, niemiecki, freblanki, bony z szyciem, gospodynie z dobrymi świadectwami, poleca biuro nauczycielskie, Adamowiczowej, ul. Piotrkowska nr. 103. 124-4sw-2

AIA! Inteligentna osoba poszukuje dużego ładnego pokoju na Piotrkowskiej od Pasza Meyera do Nawrot. Zgłoszenia przyjmuje biuro nauczycielskie Adamowiczowej, Piotrkowska 103. 133-3sw-5

AI Wyjeżdżam natychmiast do Kijowa sprzedam łóżka żelazne z widokami, otomanę, tremo, szafę, bielizniarkę, komodę, stół, krzesła, zegar, maszynę, gramofon, Rokicińska № 7 m. 8, stróż wskaże. 533-1

AI Meble sprzedam bardzo tanio z kilku pokojów wyjeżdżając, Piotrkowska 192 m. 5. 535-1

AI Meble z trzech pokojów wyjeżdżając sprzedam tanio oraz gramofon i maszynę wyjeżdżając, Konstantynowska 33 m. 14. 534-1

AI Meble różne z kilku pokojów wyjeżdżając rozsprzedam tanio, Długa 14-34, lewa oficyna. 467-5-3

Bona, szwajcarka, władająca tylko francuskim i niemieckim językiem, poszukuje posady w przyzwoitym domu. Oferty pod „Szwajcarka” proszę złożyć w administracji niniejszego pisma. 456-3-5

Budka do sprzedania, Mikolajewska 66. 500-2-2

Chcę sprzedać 3-ch piętrowy dom, albo pożyczyc 8 tysięcy na I № hypoteki. Oferty w Rozwoju pod „3-ch piętrowy” 506-3*-1

Do sprzedania z powodu wyjazdu magiel, kredens i różne rzeczy, ulica Sikawska № 23 m. 1. 527-2*-1

Dwa pokoje umeblowane z wygodami, drugie piętro, front, do wynajęcia, Benedykta 10 m. 19. 510-3sps-1

Filia piekarska do sprzedania zaraz z powodu choroby, Grabowa 23. 525-1

Filia rzeźnicza do sprzedania ulica Andrzeja 34. 476-4-3

Fryzjerski zakład damsko-męski tanio do sprzedania z powodu wyjazdu, Piotrkowska 251. 405-3wc-2

Gramolon salonowy 50 utworów sprzedam, 20 rubli, Wólczańska 97-30. 125-10-5

Inteligentny chłopiec w wieku 16 lat z wykształceniem przynajmniej 4-o klasowym władający językami: polskim, niemieckim i rosyjskim, może być przyjęty na praktykę księgarską zaraz. Zgłoszenia tylko listownie własnoręcznie pisane z podaniem osób, na rekomendację których powołać się można, proszę składać do księgarni Gebethnera i Wolffa w Łodzi, ul. Piotrkowska № 87. 169-5-3

Kupię interes przewozowy (rolwagi) z dobrą klientelą. Oferty proszę złożyć w administracji Rozwoju, „W. P.” 332-3sw-3

Lokal dla restauracji do wynajęcia zaraz lub od kwietnia, Przejazd 78 róg Tramwajowej. 536-2-1

Mleczarnię, wydającą obiady z całym urządzeniem z 2 bilardami, sprzedam tanio, byle zaraz z powodu wyjazdu, Skwerowa 8. 507-5cs-1

Maszyny 2 Singera bębnowe prawie nowe i maszyna pięknie szyjąca za 16 rb., Piotrkowska 105 m. 5. 445-3-3

Młoda dziewczyna umie szyć, w gospodarstwie może pania wyręczyć, dziećmi się zająć. Pragnie zaofiarować swe usługi w domu polskim, Luzy, № 33 m. 17. 522-1

Młody człowiek, 3-kl. wykształcenie, władający dobrze językami: polskim i rosyjskim z 4 letnią pracą sekwestratora miejskiego, mogący złożyć 300 rubli kaucyi, poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty: Rozwój „B. B.” 516-3*-1

Mieszkanie po pralni do wynajęcia zaraz. Rozwadowska nr. 13, w pralni. 442-3-3

Młoda inteligentna osoba, umiejająca pisać na maszynie, poszukuje zajęcia w biurze. Oferty pod literami „Z. L.” proszę składać w administracji Rozwoju. 222-5

Niemieckiego, rosyjskiego, arytmetyki i stenografii, udziela nauczyciel dyplomowany, A. Leder, autor podręczników niemieckich, Piotrkowska 37, oficyna, 3-cie wejście m. 32. Telefon 29-07. 181-6*-6

Oddam na własność dziecko półroczne (chłopczyk chrzczony) ludziom uczciwym. Zgłaszać się można codziennie, ul. Juliusza 37 m. 14. 450-3-3

Potrzebny subiekt do zakładu fryzjerskiego, Przejazd 35. 529-1

Pokój umeblowany do wynajęcia, osobne wejście ul. Andrzeja 7, Kolubińska. 531-1

Potrzebna paniątka umiejająca po niemiecku do obsługi gości, kawiarnia, Spacerowa 37. 592-3-1

Pokój frontowy przy rodzinie do wynajęcia dla inteligentnej osoby, Konstantynowska 23 m. 5, obejrzeć można od 1-4. 210-2c-1

Przybłąkał się pies żółty duży, Odebrać można, Targowa № 95, Jan Sichts. 511-1

Przybłąkała się suczka biała z brązowymi łatami. Odebrać za zwrot kosztów ul. Czestochowska № 3, w sklepie. 518-1

Potrzebny uczeń do handlu win Staro-Zarzewska 65, T. Henselmann. 512-3-1

Poszukuję posady do samotnego. Oferty w „Rozwoju” pod literą K. G. 437-3-3

Przybłąkał się pies buldog ciemno-morenowaty, Zgierz, Wysocka 15. 432-5-3

Przyjmę inteligentną panią na praktykę w szkole freblowskiej. Po ukończeniu kursu świadectwo przewidziane przez władze. Spacerowa 17, J. Zawadzka. 502-2-2

Przybłąkał się pies biały, żółte łaty, uszy żółte. Odebrać można, Złota 23. 524-3-1

Potrzebny chłopiec na posyłki Dzielna 13, Drukarnia. 515-1

Studniarski polier który w kamieniu umie bić, potrzebny zaraz u R. Hofmanna, Ogrodowa № 58. 520-2-1

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu choroby ul. Krucza 4. 519-3-1

Sklep rzeźniczy tanio do sprzedania z powodu śmierci ul. Średnia № 175, dom Wegnera. 514-2-1

Sklep spożywczy z powodu zmiany interesu sprzedam, Żelazna 7. 508-2s-1

Sredni turgon piekarski do sprzedania, Popreczna nr. 9 (Dąbrówka) 505-3-1

Sublokator może dostać mieszkanie, Zachodnia 24 m. 21. 359-3*-2

Tanio tapicer przerabia meble, materace, zawiadomić kartą pocztową, Lipowa 32, Ruskowski. 520-2c-1

Z powodu wyjazdu sprzedam sklep kolonialny dobrze prosperujący, ul. Włodzimierska № 8 (Koziny). 503-3-1

Z magle do sprzedania zaraz, Ogrodowa № 30. 530-3-1

Z magle do sprzedania z powodu słabości, ul. Wschodnia № 70. 523-2-1

Z kostiumy maskaradowe damskie do sprzedania Łąkowa 22 Polankiewicz. 390-3*-3

Zagubione dokumenty.

Adam Drabik zagubił paszport, wydany z gm. Goździków pow. opoczyńskiego, gub. radomskiej. 441-3-5

Bronisła Niekurzak zagubiła paszport, wydany z gminy Opatów, gub. radomskiej. 521-3-1

Józef Majek zagubił paszport, wydany z gminy Czarnocin, pow. łódzkiego, gub. piotrkowskiej. 498-3-2

Kazimierz Pabiszewski zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Johna. 484-3-2

Karolina Lux zagubiła paszport, wydany z gm. Badoń, pow. opoczyńskiego, gub. radomskiej. 494-3-2

Ludwik Golasiński zagubił paszport, wydany z gminy Tyńnic, gub. kaliskiej. 437-3-3

Ludwik Szlondak zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Liske i Wajlich. 433-3-3

Leon Krata zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Winera. 515-3-1

Michał Walczak zagubił paszport, wydany z gminy Raszewa, guberni warszawskiej. 447-3-3

Maryanna Nita zagubiła paszport, wydany z gminy Owczarek, pow. opoczyńskiego, gub. radomskiej. 440-3-3

Owczarek Michał zagubił paszport, wydany z gm. Brujec pow. łódzkiego. 496-3-2

Paulina Władysława Ciałus zagubiła paszport pruski, wydany z Mysłowic. 434-3-3

Stanisław Kulisiewicz zagubił paszport, wydany z magistratu m. Łodzi. 417-3-2

Wawrzyniec Gawron zagubił kwit od paszportu, wydany z fabryki Karola Schmellera. 493-3-2

Wawrzyniec Gładza zagubił paszport, wydany z gm. Piskowice, pow. łęczyckiego, gub. kaliskiej. 504-3-1

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Stolarowa, na imię Antoniego Próchnickiego. 528-1

Zaginął paszport wydany z gm. Tułowce, powiatu sochaczewskiego, na imię Teofila Basak. 499-3-2

Zagabiono paszport, wydany z gm. Gołębki pow. łukowski, gub. siedleckiej Anieli Szmulewskiej. 451-3-3

Zaginął paszport Stanisławy Andryszkiewicz, wydany z gm. Dąbrowy Widawskiej, gub. piotrkowskiej. 454-3-3

Zofia Orłowska zagubiła paszport, wydany z gm. Jedlińsk, gub. radomskiej. 446-3-3

Informator FIRM CHRZEŚCJAŃSKICH.

Skład win
F. Ender,
Rzgowska № 15, filia Bałuty, Zawadzka № 11.

Hurtowy skład masła krajowego i syberyjskiego
Dom Handlowy
B-cia Kleszkowscy
Piotrkowska 215, telefon 23-20.

Magazyn mebli
Władysław Romiszowski
Łódź, Piotrkowska 117, I piętro.

Pracownia sukien i okryć damskich
Władysław Janiszewskiej
egzystuje od lat 20-stu, przy ul. Przejazd № 16, 1-sze piętro.

Pracownia sukien damskich
Gabryeli Łowickiej
egzystująca od lat 18-tu przy ul. Zachodniej № 37.

CHORYM

Chorych leczących się Spermina-Poehla, starają się oszukać za pomocą szumnych reklam o płynach z gruczołów nasiennych, przyciemniając w reklamach tych nie krepując się zupełnie, przekreślają fakty i powołują się na miliona i prace zagranicznych uczonych, którzy nigdy nie widzieli nawet tych preparatów. Poczytujemy sobie za obowiązek ostrzec chorych przed tymi ekstraktami, gdyż nie mając nic wspólnego ze Spermina Poehla, zawierają one częstokroć szkodliwe dla zdrowia składniki.

Przy naurastaniu i niemocy płciowej, uwiadzie starczym, historii, nerwobólach, matakwiistości, gruźlicy, przymiocie, skutkach leczenia ręką, chorobach serca, (otuszczeniu, zwapnieniu, biciu serosa, arytmią, miocarditis) zwapnieniu tętnic, alkoholizmie, zaniku młocza paciorkowego, parazytach, osłabieniu wskutek przybytych chorób, przemęczeniu i t. d. zostały jedynie za pomocą Sperminy-Poehla osiągnięte te olśniewające wyniki, które stwierdzone zostały za pomocą doświadczonych najznakomitszych uczonych i lekarzy świata całego.

Należy zwracać uwagę na nazwę

Spermina Poehl'a

i odmawiać przyjęcia.

wszelkich ekstraktów i płynów o różnych innych nazwach, o niezdatności których wydana została oddzielna broszura, którą wysyłamy na żądanie gratis i franko, wraz z najnowszą literaturą o

SPERMINIE.

SPERMINA POEHLA znajduje się w sprzedaży we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

ORGANOTERAPEUTYCZNY INSTYTUT
PROFESSOR DR. POEHL'S WIE
DOSTAWCY DWORU
JEJÓC CESARSKIEJ MOSKI
PETERSBURG

PIERWSZA LECZNICA

lekarzy specjalistów

dla przychodzących chorych

Piotrkowska 45 (róg Zielonej).

Wewnętrzne i nerwowe dr. Szwarcwasser od 10 — 11 i 4 — 5 codziennie.

Choroby skórne i weneryczne dr. L. Prybalski codziennie od 1 — 2 i od 8 — 9 wieczorem. 3861

Choroby chirurgiczne dr. M. Kantor od 2 — 3 codziennie. 3861

Choroby kobiece dr. M. Papierny od 3 — 4 codziennie.

Choroby oczu dr. E. Donchin. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 9—10 rano. Niedziela, piątek, sobota od 1—2 po poł.

Choroby nosa, uszu i gardła dr. C. Bium. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1—2. Piątek, sobota, niedziela od 9—10 rano.

Choroby dzieci, miejsca porad dla matek dr. Lipszyc codz. od 1—2.

Analiza krwi, wydzielin, moczu. Badanie mamek.

— Porada dla niezamożnych 50 kop. —

Lekarz weterynaryj

S. WOLMAN,

Piotrkowska 145. Telefon 29-00.

Porady w zakresie lecznictwa wchodzące, dagnostyczne szczeni, ekspertyzy. 3455

Dr. I. SILBERSTROM

Zawadzka 12.

Choroby skóry weneryczne (stosowanie preparatu 800) moczopłciowe. Kosmetyka lekarska, usuwanie szpeczących włosów, plam itd.) od 12—3 p. p. i od 5—8, w. Paniec 4—5. Pocztek. oddzielna. W niedzielę od 11—3 popoł. 712r

Dr. L. PRYBULSKI

Choroby skórne, włosów, (kosmetyka), weneryczne i moczopłciowe i niemocy płciowej Leczenie syphilisu EHRlich-HATA „606—914”

Ul. Południowa № 2, telef. 13-59

Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w. panie od 5—8 po poł. Dla pań osobna poczekalnia. 2423

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych lub dróg moczowych. Gabinet Roentgenowski i światłolecznicy, Piotrkowska 144 róg Ewangelickiej, telefon № 19-41. Leczenie Syphilisu „Erlieh-Hata 606” Przyjmuje od 8—2 i od 5—9 wiec. Dla pań osobna poczekalnia. 425 -

Dr. LITMANOWICZ

Krótka 12.

Choroby nerek, pęcherza, cewki i t. p.

Przyjmuje do 10 rano i od 4—8. Telefon 18-61. 3011

Dr. B. REJT Średnia 5.

Sp.: Choroby skórne, weneryczne, włosów, kosmetyka lekarska. Leczenie Syphilisu Salvarsanem „Erlieh Hata 606” (wśródzynie). Leczenie elektrycznością (elektrolizmem) i masażem wibracyjnym. Dla pań osobna poczekalnia.

Godz. przyjęć: od 8—1 rano i od 4—8 w., niedziela i święta od 9—3 pp. 358r

Dr. B. CZAPLICKI

ordynator szpitala Anny-Maryi. Piotrkowska № 120.

Przyjmuje od g. 11—12 rano i od 5—6 1/2, p. p. w niedziele i święta od 10—11 rano. 5474

Dr. BOGUSŁAWSKI

b. ordynator szpitala S-go Ducha w Warszawie przeniósł się z Warszawy do Łodzi

choroby kobiece

Przyjmuje od 4-ej do 6-ej, po południu

Przejazd № 30. 358r

Dr. Sonenberg

POWRUCIEŁ 3665

Choroby, skóry, dróg moczowych i weneryczne. Cegielniana 14. Od 11-1 i 5-7 1/2.

Dr. H. Szumacher

Choroby weneryczne i skórne, Nawrot 2.

Przyjmuje od 8—10 i pół i 6—8 po poł., panie od 5—6. W niedziele i święta od 8—1 po poł. 376r

Dr. Ark. Goldenberg

ul. Nawrot 38. Tel. 20-10.

Choroby wewnętrzne, **AKUSZERYA.**

Do 9 1/2, rano i 5—7 po poł. 2700

Dr. med. W. KOTZIN

Ul. PIOTRKOWSKA 71

Choroby serca i t. p., przyjmuje od godz. 10—11 rano i od 4—6 pp. 2763r

№ telefonu 21-19

Dr. M. PAPIERNY

AKUSZER i SPECYALISTA CHOROBY KOBIECYCH

ulica Południowa Nr. 23

Telefon 16-85.

Przyjmuje do 11 rano i od 4 1/2, do 6 1/2, po poł. 3331

Dr. med. Z. GOŁC

Choroby skórne i weneryczne ul. Mikołajewska 13.

Godziny przyjęć: od g. 9—12 i od 4 i pół do 7 i pół wiecz., w niedziele i święta od 9. do 12 i pół. Telefon № 20-50.

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.

Syphilis skórne wener. choroby dróg moczowych. LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606. 748r

Przyjm. od 8—1 rano i od 5—5 w., dla dam od 4—5. W niedziele i św. tylko 1 rano.

Dr. med. Leyberg

Ch. skóry, weneryczno i moczopłc. Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8

Dla pań 5-6 poczekalnia oddzielna

W niedziele od 8—1-ej.

Krótka 5, telef. 23-33. 1837

Dr. H. Sankowski

Piotrkowska 120.

Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszek).

Codziennie od 8—10 rano i od 5 od 7 po poł. **Telef 23-10.** 259

Dr. med. J. Szwarcwasser

Piotrkowska 18.

Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka, kiszek i przemiany materii (cukrowa, podaga, otyłość itd.). Niezbędne dla dyagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne, wydzielin krwi w laboratorium własnym. Od 1—1 rano i od 5—7 1/2, po południu. 166

Dr. Jan Cadarski

Akuszerya,

choroby chirurgiczne i kobiece

przyjmuje do 10 r. i 4—6 po poł ul. Cegielniana 9 m. 4. 3326

Dr. S. SZNITKIND

Średnia 2. 1117

Choroby skórne, (włosy), i moczopłciowe, kosmetyka lekarska, Weneryczne

Przyjmuje od 8-ej do 2-ej po poł. i od 1 i pół do 9 w., damy od 4 i pół do 6-ej

Dr. H. Rueger

Nawrot № 1.

Choroby wewnętrzne.

Przyjm. p. poł. 4—6. 5820

Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ

mieszka obecnie Przejazd № 8, front, I-e piętro.

Przyjmuje od 9 1/2—12 i od 6—8 w

ZYRANDOLE ELEKTRYCZNE

lampy stołowe, ample, kinkiety.

Lampki ekonomiczne (75% oszczędności prądu).

Największy wybór. Najnowsze modele.

Bracia BORKOWSCY

Składy elektrotechniczne.

WARSZAWA

ulica Jerozolimska № 56.
Telefon 42—46 i 84—66.

ŁÓDŹ

ulica Piotrkowska № 125.
Telefon 14—40.

ZGUBIONO

małą, brązową, skórzaną teczkę z papierami. Znalazca raczy ją oddać panu Bucholcowi w Grand-Hotelu. 214

Potrzebna:

Świetny interes!!!

Zaprowadzona i dobrze prosperująca farbiarnia wiejska, połączona z kremplem i foluszem położona pomiędzy Tomaszowem i Piotrkowem, poszukuje **wspólnika z kapitałem 4—5 tysięcy rubli.** Oferty proszę składać pod „Świetny interes” w Administracji „Rozwoju”. 198

Marker

potrzebny do bilardów w cukierni Przejazd № 2. 257

Koń

walch - kasztan, do jednokonki i pod wierzch, doskonale chodzi, **jest do sprzedania. Targowa № 20 Kapelusznia.** 240

dziewczyna

lub kobieta do służby. Wiadomość w adm. „Rozwoju”. 173

Choroby weneryczne skórne i moczopłciowe

Dr. Stanisław Piekarski
PIOTRKOWSKA № 115.

Przyjm.: od 9—10 rano i od 5—8 wiecz., kobiety od 4—5. 1531—r.

Dom nowy

fundamenty murowane, jest do sprzedania za 8 tysięcy 500 rb. w Rudzie Pabianickiej zarząd. Wiadomość: ul. Cegielniana 111, u rządcy. 236

Za wynagrodzeniem

proszę odprowadzić, na ul. Miłsza 36 do Domańskiego zaginionego foksteryera (cały biały, dwie czarne łatki na łbie, wabi się: „Flirt”). 226

Dr. Wacław Bernard

CHOROBY WENERYCZNE, SKORY, DROG MOCZOWYCH

Spacerowa 40

przy Andrzeja.

8—12 1/2, r. i 5—7 1/2, w.) 1483

Elegancko

umeblowany duży pokój z całodziennym utrzymaniem i usługą jest do wynajęcia zaraz **ulica Benedykta № 18, m. 6, II piętro-front.** Zarazem wydaje się i obiady prywatne za zamówieniem. 238

Dr. A. S. Tenenbaum

przeprowadził się na ul. Piotrkowską 145, Telef. 24-16

Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi, żołądka i kiszek.

p. w. m. od 8—9 r. 5—10 p. n.

Dr. LENKOWICZ

choroby skórne, weneryczne i niemocy płciowej

Konstantynowska 12.

Przy syphilisie (zastosowanie preparatu „806” i „914”, od 5—1 i 8—8, dla pań od 6—6 w Niedziele 9-3. Osobna poczekalnia.

Dr. W. Dutkiewicz

Specjalność: choroby skórne weneryczne 8 1/2—10 1/2 rano i od 4—7 1/2, w. W niedziele od 9—1 p rano. Zielona 19. 347r.

CASINO

Od dziś do piątku 24 stycznia włącznie, między innymi:

STUDENTKA HANIA

Dramat w 2 aktach podług Turgieniewa w wykonaniu pierwszorzędnych artystów **CESARSKICH TEATRÓW W MOSKWI**

■ **Nieudane konkury** ■ 181

Wyborna komedia francuska.

Od godziny pół do 9 wieczór zamiast dramatu **STUDENTKA HANIA**

"WYKOLEJENT"

Dramat współczesny w 4 akt. z życia warszawskiego w wykonaniu art. warszawskich p. p. **Dulembianki, Grabowskiego, Kamińskiego i innych.**
Orkiestra koncertowa „Sextet”. ■ Orkiestra koncertowa „Sextet”.

ODEON

Od wtorku do piątku

Niebywale sensacyjny program!!!

W górach Bajkału — natura.

OSKARZONY wstrząsający dramat w 2 częściach. 244

Tygodnik ilustrowany || **W cudzych piórkach** amerykańska komedia.

wydarzenia ostatniej doby.

■ ■ Nad program! **PLEMIĘ KAINA** wspaniały dramat w 3 częściach. ■ ■

TEATR LUNA TEATR

Od wtorku do piątku włącznie !!! **NADZWYCZAJNY PROGRAM !!!** między innymi:

„Cena niewystawionych cierpień”

Sensacyjny dramat w 5-ch częściach w wykonaniu pierwszorzędnych Szwedzkich sił artystycznych. W głównej roli występuje primadonna **IDA NIELSEN**

Rudolfi klientem swego bóstwa wspaniała komedia wykonana przy współudziale Króla komedy, **RUDOLF**

NAD-PROGRAM

NAD PROGRAM

Jenny

w. głównej roli

Porten

dramat w 3-ch częściach

Królowa Nocy

Ceny miejsc zwyczajne

242

Ceny miejsc zwyczajne

Walenty Kopeczyński

Pierwsza Łódzka **Piekarnia Mechaniczna**

Łódź, **Juliusza № 14. Telefon 10-80.**

Fiite piekarni: Piotrkowska № 76—112—144—273. Cegielniana № 44. Widzewska № 152. Południowa № 24. Konstanyńska № 8—86. Zgierska № 11. Mikołajewska № 23. Długa № 11. W hotelu „PALAST”, róg Widzewskiej i Dzielnej została otwarta nowa filia. 3151

Mamy zaszczyt zawiadomić Sz. Panie, iż od 1-go stycznia r. b. otworzyliśmy

pracownię sukien

ORAZ

kostyumów damskich

Żurnale francuskie. Wykonanie staranne i gustowne. Ceny nader umiarkowane. Polecamy się względem Sz. Pań.

150

Z szacunkiem

Mawrot № 8.

J. i E. FALKOWSKIE.

Poszukiwany jest

wspólnik

z kapitałem od 4—5 tysięcy rubli w celu rozszerzenia zakładu przemysłowego dobrze prosperującego. Zysk od 50—100 proc. Pożądana jest znajomość: handlu, ustosunkowanie i inteligencya. Oferty: dla „W. P. W.” w Adm. „Rozwoju”. 218

Ostrzeżenie

Zarząd Gazowni Miejskich w Łodzi ostrzega Szan. Publiczność przed płaceniem jakichkolwiek należności, przypadających gazowni za pośrednictwem osób, nie zaopatrzonych przez tenże Zarząd w odpowiednie pełnomocnictwa.

Do inkasowania należności dla gazowni upoważnionych jest tylko i wyłącznie 6 inkasentów:

**Markus Bankier
Wilhelm Puboltz
Antoni Schumpich
Henryk Müller
Tomasz Pyda
Antoni Biedermann**

Za należności uiszczane gazowni przez osoby powyżej nie wymienione, chociażby należały do składu funkcjonariuszów gazowni, albo też pracowały dla gazowni, Zarząd Gazowni Miejskich w Łodzi nie przyjmuje **żadnej odpowiedzialności.** 135

Nowo utworzona **lecznica chorób zębów i jamy ustnej**
Lekarza-dentysty

St. DĄBROWSKIEGO

Specjalna pracownia zębów sztucznych, koron i moszków złotych pod kierunkiem technika dentystycznego **C. Perkisa.** Wszystkie znane systemy plombowania zębów. Wyjmowanie zębów b. bez bólu. Regulowanie krzywo rosnących zębów. Ceny najniższe. Porada 30 kop. Godziny przyjęć od 9 rano do 8 w. bez przerwy. Tel. 25-89.

Piotrkowska № 127

róg Rozwadowskiej, nad apteką W-go Danieleckiego. 1623

Przeciw pękaniu i odmrożeniu rąk
wskutek zimna

nie ma nie lepszego nad

„**CREME SIMON**”

Paryż

J. SIMON, Paryż. Żądać tylko z naszą prawdziwą marką
Sprzedaż detaliczna u fryzjerów, w perfumeryach i aptekach. 2991

Marka za-
twierdzona